

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. december 22.

Vasárnap

XX évfolyam 101. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

Vándor-könyvtárak.

Üdvös és a művelődésre nézve nagy jelentőségű dolgot kezdeményezett a Wlassits miniszter által szervezett „muzeumok és könyvtárak országos tanácsa”, melynek előbb Széll Kálmán, utabban pedig Berzeviczy Albert volt közoktatási államtitkár az elnöke.

Az erdélyrészi, felvidéki és dunántúli közművelődési egyesületek, mint népkönyvtárak fentartóinak nagyobb mérvű segélyezése mellett a jövő évben 2000–2000 kor. költséggel öt, és 1000–1000 korona költséggel tíz gondosan kiválogatott községben kellő tanulmányozás után új népkönyvtárakat állítanak föl.

Ennél is sokkal jelentékenyebb terve azonban a muzeumok és könyvtárak országos tanácsának az u. n. vándorkönyvtárak intézményének országos rendezése.

A mily jelentéktelennek látszik e terv egyelőre, oly nagy sikereket lehet megvalósításától a magyar nép művelődését illetőleg várni.

Közel 10.000 apró község lelki szükségletén lehet így módon segíteni.

Maga a tanács gondosan kiválogatott könyvekből tömegesen, tehát lehetőleg minden járásbírói szék helyre, hol azt óhajtják, becsátlasson ki csekély díjért vagy, a hol multhatatlanul szükséges, ott teljesen ingyen, egy-két sorozatot. Rendesen 3–400 kitűnő mű megy ki a

a járás székhelyéről vándorutra egy-egy Budapesten készített és teljesen felszerelt szekrényben, ellátva minden szükséges kezelési nyomtatvánnyal. A könyvszekrényt a község házában vagy iskolában, de mindenesetre jól előre kijelölt helyen állítják föl, a könyveket ingyen kiosztják a lakosok között és fél év múlva esetleg egy egész év múlva továbbküldik az egészet a szomszéd kis faluba. De ugyanakkor jó a második szekrény, melyben hasonló mennyiségű, de egészen más művek vannak. Mivel a nagyobb községekben rendesen már van könyvtár, a vándor könyvtáraknak alig 10–15. községben kell megfordulniuk és így nem is avulhatnak el. A községeknek és hatóságoknak ez a könyvtár alig kerül költségükbe, de szűkebb körben jobban lehet egy-egy ügybuzgó egyénnek az egészet ellenőriznie és ha a használat módja az utasítások szerint fog történni, az ily vándorkönyvtárnak óriási erkölcsi és kulturális haszna lesz.

Magyarország 400 és egynehány járása közül különböző okok miatt jelenleg a felében is elég volna egy-két ily vándor könyvtár és így, ha évente 10–20 000 koronát fordítanak az ily célra az állampénztárból, nagyon valószínű, hogy egy évtized múlva már az állami segély egészen fölöslegessé lenne. Mert az olvasási kedv ily módon rohamosan fokozódik községek és magánosok ha egyszer megérezte ezt a boldogságot és hasznát, mit a jó könyvek olvasása nyújt, habozás

nélkül, sőt versenyezve adakoznának ily célokra sőt valószínű az is, hogy e vándor-könyvtárak maguk mindinkább fölöslegessé lesznek majd. Mert az a nép, mely két-három évig élvezte a vándorkönyvtárak hasznát, csakhamar önmaga is buzgólni fog, hogy állandó községi vagy egyesületi könyvtárt létesítsen, mivel az olvasás szeretete nem múló szenvedély hanem égő láng, mely megoszolva nő és, nagygyá nőve kulturális fényt áraszt.

A vándor-könyvtárak eszméjének fölvetését tehát minden jó magyar embernek üdvözlőnie kell s kivételhez nemzetünk művelődése érdekében őszintén kívánja a legjobb szerencsét, a legteljesebb sikert.
N. L.

Országgyűlés. A képviselőház december 18. délelőtt 11 órakor tartotta második szünetközi formális ülését, melyen Apponyi Albert gróf elnökölt. A kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök, Plósz Sándor dr. igazságügyminiszter és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter jelent meg az ülésen. A képviselők közül 60-an lehettek jelen, mikor a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bejelentette, hogy Werner Gyula dr. lemondott mandátumáról. Bemutatta az elnök Kassa városának kérvényét is, mely a harmadik egyetem felállítását kívánja. Széll Kálmán miniszterelnök bejelentette az Erzsébet királyné szoborbizottság jelentését, továbbá a Horvátországgal való leszámolásról szóló jelentést, melyet a Ház a zárszámadási bizottsághoz utasított. Miután még hitelesítették volna a jegyzőkönyvet, Apponyi Albert az ülést bezárta.

Makkai Zsigmond mandátuma. A Kuria tegnap tárgyalta Makkai Zsigmond ákosfalvi mandátuma

TÁRCSA.

Karácsony.

— Irta: Asbóth Viktor. —

Minden esztendőben újra születik a kis Jézus. Háromféle képen születik újra. A betlehemi jászolban. A mi szívünkben. És a mennyi Atya keblében. E hármasság újraszületésnek emléke a három szent mise, melyeket az Egyház e szent, magasztos áldozópapjainak elmondására engedélyez.

Minden karácsony éjjelén vallásos buzgalommal száll imánk és énekünk a rongyos istálló felé: „Dicsőség Istennek; békesség embernek.” Angyal hozta számunkra a dicsőség békesség szóját. Látja lelünk, érzi szívünk két ezer év multán is az isteni gyermeket: „Jászolba fektetve; polyákba takarva.” Így születik újra egyszerre az ember szívében és a betlehemi barlangban a kis Jézus. És mivel látjuk Őt, újra megcsendül az ének árja, száll Száll magasba gyermekkorunk ismerős akordja:

„Ma született Jézus
Üdvözljük Őt,
Dallal köszöntsük mi
A most érkezőt

Daloljunk hát kis barátom,
Ujra itt van a karácsony
A szép karácsony”

És az ének szava, felhat az égboltra, ott áll csillagfényben az Ur örök trónja. Letekint mireánk, megnézi szívünket; megnyitja kapuját a magas menny-égnek. Beenged, mert tudja, hogy az Kiért szólunk: az az Ő egy Fia. Imánk száll Jézushoz. kérésünk Atyjához, ez vezet bennünket majd az örök ezélhoz.

A hatalmas Isten látja a népek millióinak ragaskodását az örök Igéhez, újra szüli számunkra a kegyelem forrását és megszűetik harmadszor is a kis Jézus.

Oh, de milyen melegség van ilyenkor a mi szívünkben! Hogy örülünk mi is, mint a gyermekek, a várt karácsonynak:

„Krisztus Jézus született
Örvendezzünk,
Neki örömeinket
Zengedezzünk.”

Voltatok e már egyszer éltetekben karácsony előestéjén árvaházban? Én voltam. Látni nem sokat láttam, mert szememből kiáradó könnyeim eltakarták a tiszta szemlélődést, de annál többet és jobban éreztem. Ki ne érezne együtt az árvákkal? Lehet-e azt az örömet leírni?

Próbáljátok meg, majd meg tudjátok . . .

Minden karácsonykor megszületik a kis Jézus minden árva szívében, mert kezeikben szorongatják, kebleikre ölelik drága ajándékaikat, melyeket az angyal a: jó emberek képében és jótévedők által nyújt nekik.

Igy lesz minden családi kör; így lesz minden árvaház karácsonykor az isteni erények legszen-tebbikének: a szeretetnek meleg forrása, ez szerzi meg az emberi lélekben: a szív békéjét; a kisderek ajkán: az Ist n dicsőségét . . .

Lobogó gyertyalángok fényözönében áll a fátyollal letakart aranyos fa, mely talán azért oly szép, mivel paradicsomban termett! Megérkeznek a vendégek; előjönnek a gyermekek. Felszólítják őket, hogy álljanak szép rendbe. Megkondul a karácsonyi csengő; felhangzik a harmonium mélabus zongése; megnyílnak az ajkák; száll a tiszta ének, ártatlan, boldog vagy árva gyermekek szívének áldozata föl a magasba: Istenhez,

„Dicsőség mennyben az Istennek
Békesség földön az embereknek.
Az angyali seregek
Vigan így énekelnek:
Dicsőség-békesség.”

Éjszaka volt, mikor a kis Jézus született. Sötét köd ült az emberek szívén. Hitetlen volt a nép; boldogtalan volt a világ. Kigyult az égbolt csillaga,

ellen beadott petíciót. Hosszas tanácskozás után a kuria a petíciót elutasította és Makkait megválasztott képviselőnek jelentette ki.

Az igazságügyi kodifikáció. Plósz Sándor igazságügyi miniszter nemskára elkészül a magyar általános polgári peres eljárás kidolgozásával. Az előmunkálatok már annyira előhaladtak, hogy a miniszter ezt a nagyfontosságú, a törvénykezés terén korszakot alkotó törvényjavaslatot 1902. január folyamán a képviselőházhoz beterjesztheti alkotmányos tárgyalás végett. — A magyar királyi törvénykönyv első előadói tervezetéhez most rendezik sajtó alá az indokolásnak az örökösödési jogi részre vonatkozó kötetét. A testes kötet utolsó íveinek revíziójával még ebben a hónapban készen lesznek, úgy, hogy az indokolásnak ezt a kötetét 1902. január hónapban közrebocsátják. Ugyanekkor február hónapban jelenik meg a kötelmi jogi rész második kötete s ezzel a nagy munka be lesz fejezve.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyministeriumban serényen dolgoznak a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényre vonatkozó végrehajtási rendeleteken. Amint értesülünk, elhatározták, hogy a törvényt nem egyszerre, hanem fokozatosan léptetik életbe. Január elsőjén életbe lép a törvénynek a jogorvoslatokat illető része (1–12. §§) Az életbeléptetési sorrendben a következő a járási ügyvirelőről szóló rész lesz.

Vármegyei tisztújítások az erdélyi részekben.

Brassó megyében megválasztottak:
Alispánnak dr. Jekel Frigyes.
Főjegyzőnek Pánczél István.
Árvaszéki elnöknek Schullerus Ede.
Alvidéki főszolgabírónak Wendel Márton.
Felvidéki főszolgabírónak Fischer Frigyes.
Mértékhiitelesítő hivatalnoknak Gärtner Frigyes.

I. aljegyzőnek Jekelius Ágost.
II. aljegyzőnek Roll Gyula.
Tiszti ügyésznek Metian Jenő.
Első árvaszéki elnöknek Hnidy Ottó.
Második árvaszéki elnöknek Servatius Lajos.
Pénztárnoknak Mátyás Károly.
Hétfalusi főszolgabírónak megválasztott Dr. Semsey Andor aljegyző.
Harmadik aljegyzőnek Sánek András.
Negyedik aljegyzőnek Herter János.
Ellenőrnek Bittermann Gyula.
Szolgabíróknak. Zonda János, Fischer Frigyes Krummel Jenő.
Fogarasmegyében megválasztottak:
Alispánnak: Kapocsányi Mór régi alispán. Főjegyzőnek: Belle Sándor eddigi főjegyző. I. aljegyző

lett: Bisztray József volt alsó-árpási főszolgabíró. II. aljegyző lett: Jankovich Béla eddigi II. aljegyző. III. aljegyző lett: Csathó Mihály eddigi III. aljegyző. Tiszti ügyésznek: Dr. Miku András eddigi t. ügyész. Árvaszéki elnöknek: Dr. Benedek Arthur sárkányi főszolgabíró. I. árvaszéki elnöknek: Boeskor Ádám. II. árvaszéki elnöknek: Popa Radu Áron. Pénztárnoknak: Skurtu János. Ellenőrnek: Gergely János. Fogaras járási főszolgabírónak: Herszényi Imre. Sárkányi főszolgabírónak: Dombórádi Gyula ottani szolgabíró. Árpási főszolgabírónak: Uzdea György töresvári főszolgabíró. Töresvári főszolgabírónak: Bárdossy Mihály volt I. sz. aljegyző. Szolgabírák: Szoboszlai József, Rednik Péter, Mester Károly, Botta Emil és Ifj. Turku János.

Nagy-Küküllő vármegye alispánnak Somogyi Istvánt, főjegyzőnek Sazer Gyulát, tiszti főjegyzőnek Baumgarten Károlyt, aljegyzőnek Lendvay Sándort (uj), Grész Bélát és Kroner Samut, árvaszéki elnöknek Maetz Jánost, árvaszéki elnököknek Welther Frigyes, Kénosy Istvánt, Thelmann Vilmost (uj), árvaszéki jegyzőnek Raisz Gyulát, pénztárnoknak Heinrich Károlyt, ellenőrnek Müller Vilmost, főszolgabíróknak a keresdi járásba Seiwert Vilmost (uj), a bolya-bertehalmi járásba Fodor Lázárt, a kőhalmi Tompa Istvánt, a nagysinkibe Imecs Jenőt, a szent-ágotai Schreiber Ferenczet, szolgabíróknak Maurer Albertet, Grosz Frigyes, Kisgyörgy Lajost, Boér Mihályt, Graffius Alfrédet, Schuller Frigyes és Stenzel Gyulát választották meg. A főispán Boér Mihály, Maurer Albert és Grosz Frigyes szolgabírókat tiszteletbeli főszolgabírákká nevezte ki.

Szeben vármegye tisztújító közgyűlésén alispánná újból Reissenberger-t választották meg. A tisztikar tulnyomó része a régi maradt, csupán két új embert választottak és pedig árvaszéki elnökké Gottschling Károlyt, megyei pénztárossá Brennerberg Alfrédet.

Székely gyűlés Budapesten.

Az ország szívében több mint 25 év óta működő Székely-Egyesület szombaton tartotta az évi rendes közgyűlést Bedő Albert elnöklete alatt. A gyűlésen szép számmal jelentek meg, jóllehet a közeledő karácsonyi ünnepekre sokan utaztak el szűkebb hazájukba. Ott voltak: Id. Dániel Gábor, Györffy Gyula, Székely György, Nagy Gábor, Ágoston József, Felszeghy Ferenc, Borszék Soma, Benedek Elek, Gaal Mózes, Földes Géza, Mórincz Károly (Kecske-mét), Téglás Béla stb.

Bedő Albert elnöki megnyitója után Benedek Elek olvasta fel titkári jelentését, melyből kitűnik, hogy az egyesület a lefolyt évben is esőndben, de

annál sikeresebben működött. Kulturális és ipari ezé lokra körülbelül 3000 koronát adott ki ez évben az egyesület: nevezetesen a székelyföldi közép és polgári iskolákban 2–2 tanulónak 10–90 koronás jutalom és ösztöndíjat osztott ki, ötven székelyföldi népiskolában pedig ezer darab jó ifjusági könyvet. Állandó erkölcsi felügyeletben részesítette a Budapesten elhelyezett székely iparos inasokat, azokat pénzsegédelemmel is támogatta. A kivándorlás ellensúlyozására szolgáló Kralovánszky alpnak, mely évek során át paragon hevert az Akadémiánál, 800 korona kamatját az egyesület rendelkezésére bocsátotta az Akadémia s ezt a pénzt az egyesület a Budapestre jött munkakereső székely emberek közt osztotta ki. Ugyancsak ez év végén 800 koronát osztott ki az egyesület Csik- és Háromszék megyében, 10–10 főre és növekedést 40–40 koronával jutalmazván, mind oly családokat, kik állandóan Székelyföldön szolgáltak. Ez a jutalom a bankházi Ács Károly-féle hagyaték-ból telik ki s évről-évre ki fog osztatni.

Természetesen, az egyesület működése ebben nem merül ki. Állandóan figyelemmel kísérte a Székelyföldnek és népének bajait s több fontos ügyben közben járt a kormánynál. Ezek közt különösen nevezetesen a székelyföldi erdei legelők ügyében való fellépése, mely nem is maradt eredménytelen.

A közgyűlés jóváhagyta a választmány abbéli határozatát, mely szerint az egyesület tulajdonát tevő m.-vásárhelyi iparmuzeum épületét eladja a m.-vásárhelyi kereskedelmi kamarának. Az eladásban az az indok vezette az egyesületet, hogy az eddig folt tőkeként heverő épület árával is gyarapítsa a székely nép segítésére fordítható mozgó tőkét, de másfelől az épület ezentul is szolgálni fogja igazi rendeltetését amennyiben a kamara kötelezi magát, hogy az épületben állandó munkarakárt tart székely ipari ezikkekből. A muzeum ama tárgyait, melyek az iskolai oktatás céljaira alkalmasak, az egyesület a m.-vásárhelyi ipari szakiskolának ajándékozza, azokat, melyek esetleg a muzeumba valók, a sepsi-szentgyörgyi székely muzeumnak, melynek építésére különben is már régebben 10 ezer koronát szavazott meg az egyesület.

A hálás elismeréssel tudomásul vett titkári jelentés után Benedek Elek a pénztári számadásokat, a jövő évi költségvetést s az egyesület vagyonáról szóló jelentést mutatta be. Ez idő szerint 154 ezer koronát tesz ki az egyesület vagyona.

Élénk eszmecsere adott alkalmat az Eke által tervelt székely kongresszus ügye s a közgyűlés megnyugvással vette tudomásul, hogy a kongresszus az összes arra hivatott egyesületek közreműködésével (Emke, Székely egyesület, Omge stb.) fog rendeződni.

A megüresedett választmányi tagsági helyre a közgyűlés egyhangulag Györffy Gyula orsz. képviselő

eltűnt a sötét éjszaka; a feljövő hajnalpír, a kezdődő keresztény hit világossága üdvözölte a fény forrását, a hit világosságát, az üdvözítő Messiást, a szegényes bölcsőben. Ez az éjféli szent mise. Nem miszticizmus, hanem valóság; nem kép vagy szimbólum, hanem igazság. Örök és megdönthetetlen. „Nec portae inferi”...

Letűntek a csillagok az élethezből. A pátriárkák és próféták működése megszűnt. A sejtelmet a való váltotta fel. Az éltető, melegítő, világító, mindent átalakító Nap megjelent a mindenség kárpitján. Kezdet Jézus tanítani. A kételkedők, kicsinyhitűek, hinni nem akarók még ingadoztak. Az éjjeli sötétség harsnya volt ez a hajnal fényével: az ellentmondás démonának küzdelme az igazság Istenével. — A regg pirkadása megásta a sötétség sirját; a sátán elveszté uradalmát és tiszteletét; szét foszlott a felhő, kisütött a napsugár. Ez a hajnali szent mise:

„Pásztorok, emberek
Örvendezve,
Sietnek Jézushoz
Betlehembe.
Köszöntést mondanak
A Kisdednek.
Ki váltságot hozott
Az embernek.”

Delelőjén áll a nap. Palesztina virága; Arabia köves sziklái megmozdulnak. Élet fakad a hantokon.

Fényes lesz az Isten arca, nem áll neki ellen te-kintetünk? Többé nem teszünk úgy, mint Mózes korában a zsidók; mi nem kérjük az Istent, hogy fódje el fényes arcát, mert annak fénye bántja szemünk világát. Milátni a karunk. „Nolite timere, ego sum.” Világosságot kérünk a Naptól. És ő ad. Mert az ő világossága ki nem apad. „Vos estis lux mundi.” Oh isteni szeretet, imádató bölcsesség: leborulok előtted...

És az Ur Jézus, tanítása magasztosságának tudatában áll a világ előtt; áll a világ felett: „Ég és föld elmúlnak, de az én igém el nem múlnak.”

Bő a termés, áldás van a gyümölcsben, mert nagy vala a munka: isteni. Az éltető Nap sugára megérlelte az emberi sziveket, leolvadt a tiszt a fény melegében az emberi lelkek jégta-ko-ja, megszületett a: Keresztény Hit. Ez a nappali szent mise emléke.

Az én házamnak is hármass születése van Bölcsője Ázsiában ringott. Pogány szokásoknak hódolt, nem ismerte az igaz Istent, csak Hadurat imádtá; a magyarok Mózes: Árpád megindította népét, ide vezette Pannónia dús legelőire; meghódította az itt lakó népeket, elfoglalta a szép hont. Megszületett Magyarország... Véres harcok hazája lett szép Magyarország. A sötétség küzdött a világossággal; a pogányság a kereszténységgel. Amannak leomló bástyáin hosszas viaskodás után kezdett épülni lassacskán egy tündéri, egy eszményi új or-

ság, szent István első apostoli királyunk fővéd-nöksége és halhatatlan érdemei folytán és megszüle-tett a: Keresztény Magyarország...

Vad ellenség, ádáz gyűlölettel megkivánta a dus Kanaánt; reátozték megszámíthatatlan sokaságban török és tatár. Különösen ez utóbbi Pusztasá lett az előbb virágzó országból, úgy, hogy mire IV. Béla, a honalapító Veglia szigetéről — hova előbb menekült — visszatért: leírhatatlan nyomor-ságban találta az egy év előtt még vitézlő, szép honát.

Batu elvonult csorda-seregével; eltűnt a ves-zély, megkezdődött a munka a második honfog-lalás kitaró, nemes, fáradságot, költséget nem kimélő buzgalom után, a jó emlékü király megterem-tette újra a jólét és csendes foglalkozás korszakát. Magyarország újjászülett.

Oh áldott Karácsony, a melegség, a családi szeretet szent ünnepe: üdvözöllek. Takard be a békesség palástjával sokszor hánykódó, háborgó lel-künket. Távoztass el tőlünk mindent, a mi Hitünk vagy Hazánk boldogsága ellen tör. Add, hogy mindnyáján újjászüléssünk békében és szere-tetben, melyek nélkül sivár a földi lét. Fordítsd szívünket az Ur Jézushoz, a ki „az ut, az igazság és élet.” Hogy az ő vezetése mellett egykor eljut-hassunk oda, hol örök boldogság van. Ugy legyen! Boldog időtöltést kívánok kedves Tanítványaimnak; szép ünnepeket a szíves olvasóknak...

selőt, a Magyarság főszervezőjét választotta. Az elnöki beszéd után Gaál Mózes meleg szavakban mondott köszönetet Bedő Albertnek, az egyesület fáradhatatlan elnökének, ki új életre keltette a székelly egyesületet.

A közgyűlés Bedő lelkes éljenése közt oszlott szét.

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** Múthó Dezső tordai kir. törvényszéki albirót az igazságügyminiszter a tordai kir. járásbíróshoz mint végleges székhelyére rendelte ki. — Biró Sándor brassói főispáni titkár jelenlegi állomáshelyén a belgyminiszter kinevezte miniszteri fogalmazóvá.

— **Erzsébet királyné szobra.** Széll Kálmán kormányelnök a képviselőház mai ülésében terjesztette be jelentését Erzsébet királyné emlékszobra ügyéről. Beszámol a jelentés arról, hogy a pályázat határidejét ujabban január 22-ére tűzték ki; ez az eredeti határral szemben adott egyhetes haladék arra szolgál, hogy a Műcsarnokban január 15-én záródó kiállítás tárgyait nyugodtan el lehessen távolítani. A szobor pénzalapját illetőleg a folyó évben is begyűltek folytatódólagosan oly összegek, amelyek egyes törvényhatóságok, testületek vagy egyesületek részéről már előzőleg felajánlottak. Ennek folytán, valamint az időközi kamatok hozzászámításával az emlékmű czéljaira szánt alap vagyoni álladéka nov. hónap végével 1,676.062 korona 66 fillért tett ki. Kiadás az alap terhére ez évben nem merült fel.

— **Az ünnepek.** A keresztény világ a földteke minden táján a szeretet Istenének a születésére tesz előkészületeket. A családok öröme különböztet ajándékokban, különösen az örök szép karácsonyfákban nyilvánul. Az Isten angyala ilyenkor még a legelhagyatottabb kunyhóba is betekint és letérli, felelteti az élet sanyaruságának, a bunak-bánatnak sötét fájdalom felhőit. Az egyházak pedig magasztos dalokban, tömjénillatos áldozatokban ünneplik az „I g é n e k”, a legszentebb titoknak születése, megtestesülése emlékét. A szent ünnepek a helybeli róm. kath. templomban, a multban már megszokott fényes csempomniák, szertartások kíséretében lesznek megtartva.

— Folyó hó 24. és 25-dike közötti éjjelen, ép mikor az éjszaka ketté szakad, éjjeli 12 órakor ünnepélyes szent mise lesz a kis Jézus megszületésének emlékeztetőjül, ki a szent könyvek és hagyományok szerint ekkor jött a világra. Karácsony reggelén, napfölkelte előtt, 6 órakor lesz az ugynevezett pasztormise, szent emlékére a jámbor pásztornép látogatásának a betlehemi rongyos istállóban. Délelőtt 10 órakor pedig lesz a nagy mise szent beszéddel, melyet Tamási Imre plébános tart. — Délután 3 órakor veesernye szentségkítéssel. — Karácsony másnapján d. e. 10 órakor szintén ünnepi szent mise és beszéd lesz. Délután 3 órakor pedig délelti ájtatosság. Harmadik ünnepen a 10 órakor tartandó szent misével zárja be a kath. egyház ünnepelését.

— **Unitárius isteni tisztület.** Kézdivásárhelyi a polgári fuiskola egyik termében folyó hó 26-án (ünnep másodnapján) urvaesora osztással egybekapcsolt unitárius istentiszteletet tart Göncz Mihály beszélő laborfalvi lelkész. Ugy a helyi és vidéki hitközönök, mint az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

— **Nyilvánossági jog.** A kézdívásárhelyi kantai róm. kath. főgymnasium V, VI. és VII. osztályának a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nyilvánossági jogot megadta.

— **Uj tanítónő.** Alsótorján, a községi iskolánál Szentpétery Mariska nyugalomba vonulásával megüresedett tanítónői állást pénteken töltötte be az ottani iskolaszék, Imecs János közigazgatási bizottsági kiküldött vezetése alatt. A beadott szavazatok közül Baka Irma és Maksai Róza 3-3, Medgyesi Teréz 7 szavazatot nyert s így utóbbi lett tanítónőül megválasztva.

— **Tisztújító gyűlést** tartott mált esőtörtökön Kézdivásárhelyen a háromszékvármegyei hivatalos tanítótestület kézdíjárásai tanítóik köre. A kör tisztviselői titkos szavazás útján a következők lettek: Nagy Károly árvaházi igazgató elnök, Balázs Mártonné Tauber Róza alelnök, Cseh Izsák pénztáros, Váncsa István jegyző; Székely Mariska, Kiss Jenő, Benkő József, Borbáth János, Bajka Mihály választmányi képviselők. A kör tavaszi ülését Martonfalván fogja megtartani.

— **Kovácsnán** folyó hó 14-én kedélyes táncmulatság rendezett, melynek tiszta jövedelme a létesítendő jégpálya alapjára fog fordítani. A befolyt összeg felülfizetésekkel együtt: 66 kor. 02 fill. Kiadás 64 kor. 64 fill. Tiszta jövedelem 1 kor. 38 fill. Felülfizettek a következő urak: Dr. Bartha Imre 3 kor., Séra Lajos 2 kor., Ebergényi Gyula 2 kor., Dr. Bajkó Zsigmond 2 kor., Joós Elek 2 kor., Bajkó Barabás 2 kor., Leonhardt Ottó 2 kor., ifj. Becsek Imre 1 kor., Bogdán Ferencz 1 kor., Deák Benedek 1 kor., Deák Domokos 1 kor., Dobay János 1 kor., Flesch Géza 1 kor., Györgyjakab Ignác 1 kor., Klein József 1 kor., Miroso Ferencz 1 kor., Dr. Morvay István 1 kor., Schwitzer Ignác 1 kor., Száva Adorján 1 kor., Török József 1 kor., Dr. Zentay Dávid 1 kor., kiknek ez uton is hálás köszönetet nyilvánítt a rendezőség.

— **A rablók.** Mulatságos historia esett megszerdán este egyik helybeli derék ifju kereskedő üzletében. Ugy este 10—11 óra tájban néhány jókedvű ifju ur sétálgatott a már bezárt üzlet előtt s onnan érezedények csörömpölésének zaja ütötte meg füleket. A zaj meg-megszűnt, de ismét megújulván, elhatározták a sétáló ifju urak, hogy a boltban rablók vannak. Nosza rögtön rendőrt, onnan el az üzlet tulajdonosért, ki már javában aludta a boldog szerelmes ifju álmát Szavabevehető pajtások voltak az érdeklődő fiatalok s így az üzlet tulajdonos sietve felöltözött s üzletébe sietett. Botörésnek semmi nyomát nem találta kívül, de az érezedények csörömpölése őt is nyugtalanságba hozta. Nagy apparatussal felnyitja az üzlet ajtaját. Lámpát gyújt. Rendőri segédkezővel keresi a rablókat s végre meg is találja őket egy pár kőver patkány alakjában. A dolog nyitja az, hogy e kereskedőnél valami ujmodi patkány fogó készülék van, melynek kelepeztébe jutott patkány ott egy hurokkal a nyakán, vagy lábán meglénczelve egy pár decziméter területen kénye-kedve szerint táncolhat, de el nem szabadulhat. A kereskedő tanonez a pudlira helyezte a patkányfogót, a hol érezedények is levén, a kelepeztébe jutott patkányok az érezedények között táncoltak. Ez okozta a zajt, melynek következménye népesödülés, rendőrfutás s a végén, ijedelem helyett, vig nevetés lett.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

K. Bocz József kalandjai.

— A kolozsvári „Ujság”-ból. —

Érdekes kalandja volt Nagyváradon egy erdélyi város rendőrkapitányának, — akit a nagyvárad rendőrség letartóztatott. A szóban forgó esetben nem a nagyvárad rendőrség tulbuzgósága, hanem az illető idegen város kapitányának különös viselkedése és hanyagsága idézte elő a komikus helyzetet.

Szombaton délután egy 40—50 évesnek látszó, hanyagul öltözködött, mindazonáltal urias külsejű idegen ült egy nagyvárad kereskedő asztalához, egyik elsőrendű kávéházban. Az idegen bemutatkozott s rendőrfőkapitánynak mondta magát.

— Boesánat, szolt a kereskedő, én ismerem a nagyvárad rendőrfőkapitányt, de az még csak nem is hasonlít önhez.

— De, kérem, én Kézdi-Vásárhely rendőrkapitánya vagyok, — szolt az idegen, s egyben indítványozta, hogy mulassák végig az összes nagyvárad korcsmákat és kávéházakat.

— Miért valamennyit? kérdezte a kereskedő.

— Mert nyomozok egy tolvajt!

Az új ismerősök hozzá is fogtak a nyomozáshoz, helyesebben a lumpolásához, ami kiváló virradtig tartott. A kézdívásárhelyi főkapitány a „nyomozás” alatt feltűnően költekezett. Az eredmény pedig az volt, hogy mind a ketten alaposan elázának. — A két ezimbora pertu poharat is ivott s másnap délutánra találkát adtak egymásnak abban a kávéházban, ahonnan elindultak nyomozni, mert elhatározták, hogy vasárnap este folytatni fogják a hajszát, azon ismeretlen tolvaj után, akit a kézdívásárhelyi főkapitány keresett.

A kereskedőnek délután elmúlt a mómora s ekkor gyanusnak tűnt föl előtte a mulató társa, aki

marokszámra szórta a pénzt. Gyanuját Pataky Károly rendőrfogalmazóval is közölte, aki felette kíváncsi volt a kézdívásárhelyi kollégára s megígérte, hogy ő is elmegy a délutáni randevura.

Délután csakogyan találkoztak és pedig mind a hárman. A gyanus idegen ismételte, hogy ő kézdívásárhelyi rendőrfőkapitány s nyomozni jött Nagyváradra, mire Pataky felszólította, hogy jöjjen a rendőrségre ott esetleg segítségére is lesznek a nyomozásban.

Az érdekes ismeretlen zavartalan s kelleetlenül követte a fogalmazót a rendőrségre, ahol egyenesen Gerő Ármín főkapitány elé állították.

A főkapitány először is igazolásra szólította fel az idegent, aki sokáig kotorászott zsebében, de nem tudott semmiféle igazolványt sem felmutatni.

Kijelentette, hogy otthon felejtette az okmányait, de becsület szavára állítja, hogy ő Bocz József kézdívásárhelyi rendőrfőkapitány.

Megnézték a tisztí névtárat, ahol csakogyan azt a nevet találták, de ez még sommitsem igazolt. Már-már abba a kellemetlen helyzetbe került a főkapitány, hogy letartóztatják, amikor Mendelónyi Bela rendőrfogalmazó, aki még Budapestről ismerte a kellemetlen helyzetbe került embert, ahol rendőrségi irnok volt, igazolta, hogy az ismeretlen tényleg Bocz József kézdívásárhelyi főkapitány.

Gerő Ármín erre csodálkozását fejezte ki, hogy az idegen a nagyvárad rendőrség tudta nélkül nyomoz s akkor is igazolvány nélkül jár. Bocz József kijelentette, hogy nem nyomozott, hanem egy marhakereskedőhöz jött Nagyváradra, akivel üzleti összeköttetésben van. Gerő mégjobban megütközött a különös magyarázaton, a melyből kitűnt, hogy a kézdívásárhelyi főkapitány ur hivatásából úgy üztréfát, hogy mulatás közben azt állítja, hogy nyomoz, sőt a kereskedőnek, a hivatalos személyeknek is azt állítja s csak vallatás után vallja be ittlétének czélját.

Az idegen főkapitányra nézve, nem valami kollekes kaland ezután véget ért, mert szabadon bocsátották, mire az állomásra sietett s elutazott Kézdi-Vásárhelyre, ahol most tovább nyomoz s ügyel a rendőre a kézdívásárhelyi polgárok nagy meglepedésére.

Eddig az „Ujság” közleménye, melyet az igazsághoz hiven, helyre kel igazitanunk, a meny nyiben K. Bocz József már több, mint egy éve, szolgálaton kívüli viszonyban fegyverli kereset alatt álló, felfüggesztett rendőrkapitány s mint ilyen nem a rendre ügyel nálunk ez idő szerint, hanem ujság-alapításban fáradozik, a mit a következő érdekes falragaszok után tesz közzé:

„Figyelemmel olvassátok és adjátok tudtul minden kinek a kitillet, hogy Kézdi-Vásárhely és Vidéke czimvel, egyelőre minden hó 1-én és 15 megjelenő — olyan lapot indít köpezzi Bocz József rendőrfőkapitányotok, a mely érdekeiteket Isten és ember előtt úgy fogja védeni és képviselni, mint a hogy soha senki nem eselekedte azt. A klikkeknek (s ha léteznek complotok is köztetek) Isten ostora, megsemmisítője! szóval irgalmatlan hóhérja lesz e lap. Sorakozzatok rang- és rendkülömbőség nélkül ezen lap zászlója alá, saját jól felfogott érdekeitekben, s haladéktalanul jelentésétek be mindannyian sérelmeiteket, bármilyen régiek is legyenek azok. S ha adat vagy bizonyíték van kezeitek között, nem csak a törvény előtt fogja védeni jogaitokat, hanem szükség esetén felfogja hívni a magas kormány figyelmét is, sőt az országgyűléstől is követel jogorvoslást, ha a szükség megkívánja azt.

Fel! elnyomott székelly testvéreim! Most vagy soha! Támogassátok tömegesen ezen rendíthetetlen szöszölőkatok s fizessen elő mindenki tehetsége szerint ezen ujság a. Előfizetési árak: egész évre 5 K., félévre 2.50 f., negyedévre 1.25 f. Az első szám még ez évben 5.000 példányban fog megjelenni. Előfizetések, közlemények, hirdetések, szóval minden mi a szerkesztőséget vagy kiadóhivatal illeti Budapestre „Zion” palota Erzsébet-körut 26, I. emelet 1. ajtó alá küldendők.

Hazaíás üdvözléttel:
a „Kézdi-Vásárhely és Vidéke”
szerkesztősége.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.
Kiadó lap tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Hirdetések.

!Első kézdivásárhelyi!

okl. építési vállalkozó.

Elvállal tervezések, költségvetések szakzerű készítését mindennemű stílusban a legizlésebb kivitelben, minden építendő tulajdonos saját ízlésére: üzleti lakóházak, gazdasági épületek, kerti lakások, kut, hid, gát, ut, átvezetők, javítási, átalakítási munkákat, nedves lakások és pinczék szárazzá tételét, teljesen szagtalan úrszékek berendezését, beton burkolatokat, a legjobb és legolcsóbb kivitelben helyben és vidéken; jelen ideig itt helyben egy pár év óta a piacon emelkedett új házak saját műveim, mindezek tanúsítják jó és olcsó munkáimat, s több vidéki munkát végeztem a legjobb sikerekkel, melyekről dícső okmányokkal szolgálok; eddigi munkáidomnak ezen hálás köszönettel vagyok és ezutánra is kérem szíve pártfogását a nagyérdemű építető közönségnek.

Továbbá ajánlom legkitűnőbb építési anyagjaimat, pl. stuccatur nádfenat, elszigetelő aszfaltlemez, tűzmentes tetőfedő lemez, a legnagyobb kötérejtű roman és portland cement, oltotts oltatlan més, fűrészen vágott tetőlemez, redves fat., k sz. rizzá tetőlére vízmentes aszfalt, brassoi Schmidt-féle lagozott cserép nem drágább a közönséges cserépnél s mégis sokkal biztosabb, még a szél sem fú keresztül rajta, a legolcsóbb külföldi cserép és porcellán kályhák stb. stb. építési anyagok, bármely időben megtekinthetők s jutányos árak mellett kaphatók. Levelezésekre díjtalanul válasz adatik, szíves pártfogást kérve a nagyérdemű közönségtől úgy építésekre, mint anyagok beszerzésére vagyok,

kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor,

(166. 6—0.)

okl. ép. vállalkozó. (Szénpiaçz)

A közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából szerencsés vagyok a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szíves figyelmét ajándékoknak, meglepetéseknek nagyon alkalmas

Porcellán, játékszer és diszműáru üzletemre

felhívni. Üzletemben mindennemű üveg, porcellán, ételes, kávé és theás készletek; kőedény, tükör, aranyléc képkereteknek, konyha berendezési czikkek, asztali és függő lámpák nagyválasztékban kaphatók.

Továbbá ajándékoknak nagyon alkalmas emlékkönyvek, képes levelezőlap és arckép-albumok, asztali álló naptárok, mindennemű bőr, alumínium, alpacca és kínai-ezüst dohányos készletek, zsebkések, sétatálcák stb. stb. nagyválasztékban olcsó árak mellett állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Üzletem szíves megtekintését becses pártfogását kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel:

Jancsó Gyula,

kereskedő.

(184. 0—6)

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Csakis legújabb divatu czikkek.

BITTÓ REZSŐ

elsőrendű uridivat, kalap, cipők és fehérnemű különlegességek üzlete
KOLOZSVÁR. Mátyás- királyter 12.

Ajánlja dus választékban raktáron lévő czikkei, u. m.: ingek, a legjobb francia szabás szerint, gallérok, közelők, zsebkendők, lábravalók, harisnyák, valamint valódi Jäger-féle alsó ruhák.

Legdivatosabb nyakkendők, mindennemű keztyűk, esőernyők, sárcipők, sétatökök, utazó czikkek, kocsi-takarók és plaidek, legfinomabb szappanok, illat és piperezerek.

Belföldi, angol és olasz kalapok, cylinderek és legjobb szabásu, kézzel varott cipők, elsőrendű budapesti cipész mestertől.

Vadász, kerékpár és sportezikkek

Szolid kiszolgálás! Szabott ár!

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek

Árjegyzék ingyen es bérmentve
189. 2—10.

Csakis legújabb divatu czikkek.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 43 bor- és csemegefajtákban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Udvaroknak, községeknél három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem bolyhoshatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Á. a 6 ft.

Óriási jövődelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu árjegyzék ingyen es bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen es bérmentve küldetni kéri, melyben esen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát használni fordítanak, város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklődés áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.
(146. 10—0)

Építők figyelmébe.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelő épületeket és javításokat, valamint épület rajzokat, az építő urak kívánsága szerint készítek el.

Elvállalok helyben és vidéken lakóházak és mindennemű melléképületet jutányos árak mellett. Szakképzettségemet mindazon épületek, melyek általam lettek befejezve fényesen igazolják. Kérve a nagyérdemű közönséget, szíves pártfogásába venni.

Az elvállalt épületek rajza teljesen díjtalan.

Együttal kötelességem hív fel arra, hogy kiérdemeljem, a helyi és vidéki urak szíves pártfogását.

Kézdivásárhelyt, 1901. október hó.

Alázatos tisztelettel kérve

Molnár Antal,

150. 9—12.)

okleveles kőmíves mester, épület vállalkozó.